

Advies

Over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het MRCC

Brussel, 27 juni 2012

Adviesvraag: Over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het MRCC

Adviesvrager: Minister Hilde Crevits

Ontvangst adviesvraag: 30 mei 2012

Goedkeuring Vlaamse Havencommissie: 27 juni 2012

Inhoud

Advies	4
1. Inleiding	4
2. Situering	5
3. Vaststellingen en opmerkingen	6
4. Aanbevelingen van de Vlaamse Havencommissie	8

Advies

1. Inleiding

De SERV heeft op 30 mei 2012 een adviesvraag gekregen over het “Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het MRCC”. Omdat het gaat om havengerelateerde materie, heeft de SERV deze adviesvraag doorgestuurd naar de Vlaamse Havencommissie.

Deze aanbeveling werd door de Vlaamse Havencommissie unaniem goedgekeurd op 27 juni 2012. De Vlaamse Havencommissie is een adviesorgaan waarin de Vlaamse havenbesturen, de werknemers- en werkgeversorganisaties en de vervoermodi zijn vertegenwoordigd.

2. Situering

- ▀ Het voorliggende voorontwerp van decreet heeft tot doel richtlijn 2009/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector en tot wijziging van de Richtlijn 1999/35/EG van de Raad en Richtlijn 2002/59/EG van het Europees Parlement en de Raad, verder aangehaald als Richtlijn 2009/18/EG, gedeeltelijk om te zetten.
- ▀ De Richtlijn 2009/18/EG heeft tot doel de maritieme veiligheid te verhogen, verontreiniging door schepen te voorkomen en om de kans op toekomstige ongevallen op zee te verminderen. Dit wil men bereiken door:
 - a) te bevorderen dat er een spoedige uitvoering van een veiligheidsonderzoek en een gedegen analyse van ongevallen en incidenten op zee wordt ingevoerd, dit om de oorzaken van het ongeval of het incident vast te stellen;
 - b) ervoor te zorgen dat er tijdig en nauwgezet verslag over het veiligheidsonderzoek wordt uitgebracht en er voorstellen voor herstelmaatregelen worden gedaan.
- ▀ De richtlijn 2009/18/EG stelt echter duidelijk dat het veiligheidsonderzoek niet tot doel heeft om zich uit te spreken over de aansprakelijkheid of om de schuldvraag te beantwoorden.
- ▀ De in de Richtlijn 2009/18/EG opgenomen bepalingen hebben voornamelijk betrekking op federale bevoegdheden. Enkel de artikelen 6 en 8,§4, van de Richtlijn 2009/18/EG betreffen een gemengde bevoegdheid. Artikel 6 met betrekking tot de melding van ongevallen en incidenten, aangezien het begeleiden van de scheepvaart een Vlaamse bevoegdheid is en de Vlaamse overheid uit hoofde hiervan als eerste over de nodige informatie beschikt. Artikel 8,§4, in zoverre er sprake is van het verlenen van toegang tot de nodige gegevens zodat de onderzoeksinstantie haar onderzoek kan uitvoeren. Het opvragen van deze gegevens zal dienen te gebeuren binnen de procedures en termijnen gesteld in het Scheepvaartbegeleidingsdecreet.
- ▀ Het voorliggende voorontwerp van decreet bouwt verder op de wijziging van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 februari 2011, VR 2011 2502 DOC.0132. Deze wijziging kon niet mee worden genomen in de voorgaande wijziging, aangezien er toen nog geen duidelijkheid bestond over de wijze van omzetten van de Richtlijn 2009/18/EG door de federale overheid. Beide omzettingen hangen nauw samen.

3. Vaststellingen en opmerkingen

3.1. 2 parallelle wijzigingstrajecten

- In maart 2011 is de Vlaamse Havencommissie om advies gevraagd i.v.m. wijzigingen aan het Scheepvaartbegeleidingsdecreet die toen werden voorgesteld. De omzetting van de Richtlijn tot wijziging van de Richtlijn betreffende de Port State Control betrof in hoofdzaak federale materie. In het toenmalige voorontwerp van decreet waren vooral de volgende punten van belang:
 - 1) In de gewijzigde Monitoringsrichtlijn is bepaald dat er één bevoegde instantie moet worden aangeduid in geval het rampenplan Noordzee in werking treedt. In België is dit de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, die het toevluchtsoord aanwijst ingeval het rampenplan Noordzee in werking treedt;
 - 2) Bij de omzetting van de Richtlijn tot wijziging van de Richtlijn betreffende de Port State Control krijgen de havenkapiteinsdiensten de formele bevoegdheid om tekortkomingen aan schepen in hun haven door te geven aan de Port State Control. Voordien gebeurde dat ook, maar dit was nog niet formeel bepaald in de Belgische regelgeving.

De Vlaamse Havencommissie heeft toen gemeld dat zij geen advies zou geven aangezien zij over de voorgestelde teksten geen opmerkingen had. De voorgestelde wijzigingen zijn op dit ogenblik nog niet in voege.

- Parallel met deze nog lopende procedure stelt de Vlaamse Regering nu een nieuw voorontwerp van decreet voor tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum.
- In dit nieuwe voorontwerp van decreet zijn enkele onduidelijkheden ontstaan, waarschijnlijk doordat het wijzigingstraject van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet van maart 2011 nog steeds lopende is. Zo wil men met het voorontwerp van decreet de niet-aansprakelijkheid die voorzien is in artikel 56 expliciet uitbreiden tot de gouverneur. Het voorstel is om in artikel 56 naar de gouverneur te verwijzen als “de bevoegde instantie, vermeld in artikel 46”. In het vigerend artikel 46 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet wordt echter geen melding gemaakt van de gouverneur als bevoegde instantie.
- In de nota aan de Vlaamse Regering die als bijlage gevoegd is bij het voorontwerp van decreet, is aangegeven dat de Vlaamse Regering in het taalkundig en legistisch advies opmerkingen heeft ontvangen op grond van onduidelijke en/of verkeerde verwijzingen naar het vorige decreet. De Vlaamse Regering heeft deze bemerkingen niet hernomen aangezien er nog een ander wijzigingsdecreet van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet lopend is.

3.2. Havenkapiteinsdiensten op te nemen in artikel 56

- Met artikel 5 van het wijzigend voorontwerp van decreet, wil men rechtszekerheid creëren zodat de gouverneur expliciet vrijgesteld is van aansprakelijkheid. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om ook de Havenkapiteinsdiensten van de Vlaamse havens voor de uitoefening van hun taken expliciet op te nemen in artikel 56 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet, zodat ook zij expliciet vrijgesteld worden van aansprakelijkheid.

3.3. Federale instantie voor Onderzoek Scheepvaartongevallen (FOSO)

- De Vlaamse Havencommissie heeft in een aanbeveling van 21 juni 2011 “Over het wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn 2009/18/EG betreffende het onderzoek naar zeescheepvaartongevallen” haar bezorgdheid geuit oprichting van de “Federale instantie voor Onderzoek van Scheep-vaartongevallen” (FOSO). Met name de onduidelijkheden met betrekking tot de samenstelling en het werkingsgebied en de relatie tussen FOSO en het Gemeenschappelijk Nautisch Beheer werden onder de aandacht gebracht. Belangrijk in die aanbeveling waren ook de opmerkingen over de wijze waarop de werking van de FOSO zou worden gefinancierd.
- Hoewel de financiering van het onderzoeksinstituut FOSO niet het voorwerp uitmaakt van deze Regeringsbeslissing, wil de Vlaamse Havencommissie toch nog benadrukken dat zij het voorstel voor de financiering van de FOSO niet kan ondersteunen. De VHC verwijst hiervoor naar het hierboven genoemde advies van 21 juni 2011.

4. Aanbevelingen van de Vlaamse Havencommissie

- De Vlaamse Havencommissie vraagt aan de minister om te waken over de coherentie tussen de verschillende wijzigingstrajecten. De VHC vraagt om geïnformeerd te worden over de voortgang van het wijzigingstraject van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet van 2011.
- De Vlaamse Havencommissie vraagt om de havenkapiteinsdiensten van de Vlaamse havens, voor de uitoefening van hun taken, ook in artikel 56 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet op te nemen, zodat ook zij expliciet vrijgesteld zijn van aansprakelijkheid. Dit analoog aan het huidige voorstel om de gouverneur uit te sluiten van aansprakelijkheid in deze materie.
- De Vlaamse Havencommissie wenst toch nog eens te benadrukken dat zij het financieringsvoorstel voor de financiering van de FOSO niet kan ondersteunen. De VHC verwijst hiervoor naar haar aanbeveling van 21 juni 2011 “Over het wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn 2009/18/EG betreffende het onderzoek naar zeescheepvaartongevallen”.